

Çap olunmayan müsahibə: MÖCÜZƏ SƏSLİ DİKTOR...

Yaradan bəndələrini sevgidən yaradır, sevgi ilə yaradır və nurundan bir zərrə yaratdığına bəxş edir. Elə bax, o nur yaradılmışın həyat yolunda hər zaman özünü göstərir: istedad kimi, ağsaqqal kimi, igid kimi, ziyalı kimi. Bir sözlə, sevilən insan kimi... Bu gün haqqında danışacağımız məşhura da yaradan tərəfindən verilən uzun illər onu başqalarından seçib-fərqləndirib. Söhbət xalq artisti, tanınmış diktor Rafiq Hüseynovdan gedir. Bu gün Şuşa-Qarabağ torpağının havasından, suyundan, təbii gözəlliklərindən qaynaqlanan minlərlə möcüzəli səslərdən birinin sahibi olan möcüzə səsli məşhurun doğum günüdür.

Hələ 2006-cı ildə tanınmış jurnalist Vəlif Quliyevin məsləhəti ilə bu-laq səsli, nur simalı, istedadlı insanla görüşmək mənə də nəsib oldu. Bu yazı Rafiq Hüseynovun 60 yaşı ərəfəsində yazılmışdı. Heç bir saytda dərc etmədiyim həmin müsahibəni nəzərinizə çatdırmaq istədim. Həm hörmətli pedaqoqun xatirəsini yad etmək üçün

Haşiyə: Rafiq Hüseynov hazırda iş-ğal altında olan təkərsiz gözəllikləri ilə dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biri olan Şuşada anadan olub. 17 yaşında Azərbaycan Televiziyasında çalışdıqdan sonra 1966-cı ildə təcrübəçi diktor kimi fəaliyyətə başlayıb. 2016-cı ildə Azərbaycan Milli Kino Günü münasibətilə Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqının təsis etdiyi illik mükafata layiq görü-lüb. Televiziya diktoru Roza Tağıyevanın həyat yoldaşı olub. Hazırda aparıcı kimi tanınan Leyli Hüseynlini-natasıdır. 26 oktyabr 2017-ci ildə Almaniyanın Düsselndorf şəhərində dünyasını dəyişib. 2 noyabr 2017-ci ildə cənəzəsi Almaniya Bakıya gətirilib. 3 noyabrda isə Rəşid Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahni Teatrında baş tutan vida mərasimindən sonra Yasamal qəbiristanlığında dəfn olunub.

Möcüzə səsli diktor

-Rafiq müəllim sizi tanımayan, səsinizə, diksiyanıza valeh olmayan çox az adam olar ki. onlar da ya gənclər olar ya da respublikadan kənarda yaşayan soydaşları-

mız...Özünüzi sizi tanımayanlara necə təqdim edərdiniz?

- 1964-cü ildə Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verişləri Komitəsinə işə işıqçı işinə düzəldim. O, vaxt 18 yaşım vardı. Çox keşmədi səsim -diksiyam diqqətləri çəkdi və diktor kimi fəaliyyətə başladım.

Sonra isə Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutunda həmçinin, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində müəllim işləmişəm. "Yurd" jurnalında baş redaktoru olmuşam. Pedaqoqam, professoram... indi baxın də, kim necə istəyir elə də tanısın. (gülümsəyir)

-Biz tamaşaçılar, diktorluq sənəti-ni adi və asan bir sənət kimi qəbul etmişik. Bu doğrudanmı belə-di?

-O dövrdə dostlarım, tanışlarım məni görəndə deyirdilər ki, sənə nə var eeyy, ən asan işdə işləyirsən, vər-diş etmişən, gəlib üzündən oxuyub gedirsən, işin bitmiş olur. Amma əs-lində belə deyil, ekranda deyəcəyim sözün, kəlmənin, cümlənin, mətnin məsuliyyətin dərinəndə hiss etmişəm. Təsəvvür edin 8 milyonluq xalq yeganə kanal olan Az TV vasitəsi ilə səni izləyir, hər kəlməyə, hər sözünə, hətta vurğu işarəyə diqqətlə fikir verir. Burda kiçik bir səhv sənin fəaliyyətinə böyük nöqsan, qara kölgə sala bilərdi. Sovet dövründə ən ciddi və o dövr üçün nadir hesab edilən bir sənətdə olmaq hər gün öz üzərində işləməyə məni sövq edirdi. Papulyarlıq qazandıqdan sonra da onu müəyyən səviyyədə saxlamaq da gündəlik əmək tələb edirdi.

-Təbii ki, adi insan olan dikto-run da dərdi, sevinci var. Bu hisslər-i tamaşaçılardan necə gizlədə bi-lirdiniz?

-O vaxtlar nəinki Az TV-də elə so-vet məkanında da robotluğa böyük meyl vardı. Yəni diktor emosiyalarını, hisslərini tamaşaçıya bildirmədən xəbərini- mətnini oxumalı, verlişi ba-şa vurmalıydı. Amma mən başqa yol seçmişdim. Diktoru tamaşaçıya insan kimi də göstərməyə çalışırdım. Bü-tün verişlərdə səmimiyyətə üstünlük verirdim.

-Ömrünüzün, sənətinizin ən məhsuldar dövründə qəflətən sənə-ti atıb getdiniz... Axı siz bu sənə-tə 1964-cü ildən can qoymuşdu-

nuz? Getməyinizə nədən zərurət yarandı?

-Həmin dövrdə "Qarabağ proble-mi" yenidən alovlanırdı. Həm respublika daxilində, həm də televiziya-da cərəyan edən hadisələr sırf siyasi oyunlar xarakteri daşıyırdı deyər, sev-diym yurdumun üzərində qurulmuş oyunlarda iştirak etməmək üçün bir müddət ekrandan kənarda qalmaq-ı üstün tutdum. Hiss edirdim ki, bu çir-kin oyunlarda məndən də istifadə edilməyə başlayır. Elə mətnlər oxu-

malıydım ki, bu xalqın xeyrini deyil, siayətçilərin və siyasi oyunların mə-nafeyini güdsün. Sizin dediyiniz ki-mi, orda uzun illər can qoymağıma baxmayaraq, xalqıma yalan söyləmə-mək, qarşılarında başı aşağı olmamaq üçün uzaqlaşdım.

-Elə olub ki, bu sənətə gəldiyiniz üçün peşmanşılıq hissi keçirəsiniz?

-Bu sənət məni xalqa tanıdıb və bu sənətin sayəsində respublikanın ən tanınmış ziyalıları ilə təmasda olmu-şam. Xalqın elitar təbəqəsi ilə əlaqə-lər qurmaq beynimdə, mənəviyya-tımda, daxilimdə bir zənginləşdirmə yaratdı. Və ən əsası isə biz diktorlar bütün evlərin çağırılmamış qonaqları idik. Səhər də, axşam da, günorta da ən müxtəlif verişlərlə onların qarşı-sında olurduq. Odur ki, ən böyük qazancımı xalqın sevgisi olub. Mən te-leviziyadan gədənəndən sonra yolda, məclislərdə, tədbirlərdə qarşılaşdığ-ım minlərlə insan bu gedişimə təəs-süf etdiklərini bildirir və mənə yeni-

dən geri qayıtmağı tövsiyyə edirdilər.

-Bir professional diktor kimi ha-zırkı diktor və aparıcıların işi sizi qane edirmi?

-Tamamilə mənfi qiymət vermək düzgün olmazdı. Beləki, hər bir kana-lın öz yolu, layihəsi, öz proqramı var. Hər kanalda mütləq bir verliş adamı cəlb edir. Amma aparıcılığı görəndə isə özümü narazılıq etməkdə haqlı bi-lirəm. Çünki bir sənəti mükəmməl mənimsəmək üçün ilk öncə onun tə-məlini öyrənmək, məktəbini keç-mək lazımdı. Peşəkar aparıcı-mütləq diktorluq məktəbini keçmək lazımdı. Birdə aparıcı-larda ən böyük problem ləhcə ilə danışmaqdır ki buda ekran-efir üçün deyil. Peşəkarlarda ləhcə probleminə olmaz! Növbəti narazılığım isə ekranlarda maa-rifləndirici yox əyləncəli proq-lara geniş yer verilməsidir. Hət-ta ən pisi odur ki, əyləncəli verlişlərin aparıcıları həm dil xətaləri edir, həm ləhcə ilə da-nışır, çox vaxt verlişə dəxli ol-mayan frasa və sözlərdən isti-fadə edirlər.

-Əgər seçim qarşısında qalsaydınız, hansı televiziya-da, hansı verlişi aparmaq istəyərdiniz?

-Mənim müəllif proqramım vardı: "Televiziyanın qonaq otağı" O proqrama dəvət etdiyim qonaqla 2-3 saat söhbətim olardı. Elə olardı ki, o proqramda qonağın daxili aləmi, mə-nəviyyəti, xarakteri tamaşaçı qarşı-sında açıları. Məsələn gözəl aktrisa-mız Leyla Bədərbəyli ilə söhbətimiz-dən sonraşır Bəxtiyar Vahabzadə zəng vurub heyətlə dedi ki, o, necədə savadlı, bilikli xanım imiş, səviyyəli insan imiş. Studiyaya rəssam da də-vət etmişdim. Mən qonaqla söhbətlə-şərkən o, qonağın portretini yaradır-dı. Tamaşaçı qarşısında bir növü qo-nağın daxili aləmini də zəhəri aləmini də kətana köçürürdü. Əgər seçim qar-sında qalsaydım bu səpkidə bir ver-liş hazırlayırdım.

-Hörmətli Rafiq müəllim, siz Azərbaycan Televiziyasının təməli-ni qoyanlardan, məktəbini yara-danlardan biri olmusunuz..Tama-şaçı sevgisi sübut edir ki, bu sənətə gələndən siz xalqa ürəklə, səmi-miyyətinizlə xidmət göstərmisiniz.

Sizi sevdiyiniz bu xalqın adından 4 avqust doğum gününüz münasibəti ilə ürəkdən təbrik edirik. Nə yaxşı nurunuzla ekranlardan bir başa qonağımız olmusunuz, nə yaxşı...

Əntiqə Rəşid
2006-cı il.

Nə yaxşı ki...

Xüsusi Qeyd: Rafiq Hüseynovun ilk evliliyi həmkarı Roza Tağıyeva ilə olub. O yeganə övladının ölümü onların arasında aşılmaz bir uçurum yaradıb. Roza xanımdan sonra 2 dəfə evlənsədə xoşbəxtliyi yaxalaya bil-məyib. Nəhayət,

4-cü evliliyində xoşbəxtliyi tapıb, Səbinə Hüseynli adlı xanımla ailə hə-yatı qurub.

Bu evlilik Rafiq müəllim AzTV-dən işdən çıxandan sonra Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutun-da dərs dediyi illərdə baş tutub.

Səbinə xanım onun tələbəsi olub. Bütün tələbələr kimi 4-cü kursda oxuyan 21 yaşlı Səbinə də Rafiq Hüseynova simpatiya bəsləyirdi... Amma hələlik yalnız müəllim kimi... Tə-ləbəyə mütəqil telekanallardan birində keçirilən diktorluq müsabiqə-sində iştirak edib, uğur qazanan Səbi-nə xanım diksiya dərsi almaq üçün Rafiq Hüseynova müraciət edir. Və aralarındakı müəllim-tələbə ünsiyyə-ti bir müddət sonra sevgi münasibət-ləriylə əvəzlənir...

Özündən 30 yaş cavan tələbəsinə aşiq olan müəllimindən evlilik təklifi alanda Səbinə xanımın ailəsi buna qarşı çıxıb. Zarafat deyildi, 51 yaşlı kişi 21 yaşlı qızla ailə həyatı qurmaq istəyirdi.

Amma ailəsinin, qohumlarının eti-razlarına baxmayan gənc xanım Ra-fiq Hüseynovla evliliyə razı olur.

"4-cü kursda oxuyurdum, 21 yaşım vardı. Rafiqin təcrübəsi böyükdür, qadınları cəlb etməyi yaxşı bacarır. Mən də o sarıdan sırf təcrübəsiz. Təklifini qəbul etdim, qısa bir müd-dətdə ailə qurduq" deyər o, həmin günlər haqda danışarkən bildirib. İl-lər sonra hisslərinin onu aldatmama-sına sevindiğini də gizlətməyən Sə-binə Hüseynli Rafiq Hüseynovla ailə həyatı qurduğuna peşiman olmadığını bildirir...Xoşbəxt ailənin Leyli adlı qızı da olur. Amma...

Klassik Azərbaycan televiziya-sının siması - sovet dövrünün diktoru Rafiq Hüseynov xərcəng xəstəliyindən Almaniya xəstəxanasında oktyabrın 26-da 71 yaşında vəfat edib.

Məkanınız nurla dolsun Şuşanın möcüzəsi, səsin möcüzəsi! Doğum gününüz mübarək olsun! Nə yaxşı ki doğulmuşdunuz!